Поштарина плаћена у готову.

НОВИ САД
уторак
4 фебруара
1941

Година VII
Бр. 30 (1.721)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Редакција и администрација Краља Александра I. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код поштанске штедионице у Београду број 58.460 — Поштански фах број 178 — Рукописи и фотографије се не враћају

Независни информативни дневник
Излази сваког дневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Британске трупе напредују ка Керену

Керен је слабије утврђено место него што је био Агордат, али се очекује да ће Италијани и овде дати снажан отпор

Каиро, 3 фебруара. (А.А.) — Агенција Рајтер јавља:

У британском званичном саопштењу каже се да су британске трупе по заузећу Агордата наставиле напредовање ка Керену, месту које се налази 80 километара источно од железничке пруге која води ка Црвеном Мору до Масауе.

Керен је свакако слабије утврђено место но што је био Агордат, али се очекује да ће непријатељ и ту дати отпор, но треба водити рачуна о томе да је на том сектору терен веома брдовит.

У Агордату Италијани су имали велики гарнизон, али је већи део, изгледа, успео да се извуче, мада досада заробљеника има на стотине.

Италијанске трупе у Баренту, јужно од Агордата, сада се налазе у тешком положају, пошто им прети опасност да буду опкољене.

Док британске моторизоване трупе гоне непријатеља ка унутрашњости Абисиније, дотле британске гранате стално падају на пут који води ка Гондару.

Бугарске трупе са турске границе пребачене на румунску?

Цирих, 3 фебруара. — Према извештајима швајцарских листова, пошто је после последњих изјава г. Филова, дошло до смирења духова како у Турској, тако и у Бугарској, бугарске трупе су пребачене са турске границе на румунску.

—o—

Генерал де Гол позива у борбу француске трупе у Африци

Лондон, 3 фебруара. — Генерал де Гол одржао је преко лондонског радија говор у коме је позвао француску војску у Африци да поново ступи у борбу и да једним замахом заврши потпуно освајање италијанске Либије, и то зато што се борба у Средоземном Мору може одједанпут заоштрити. А ако буде изгубљена, француске независности ће заувек нестати, а то би значило и крај француског империјалног царства.

—o—

Мишљење г. Вилкија о инвазији

Лондон, 3 фебруара. — Пошто је посетио утврђења на јужној обали Енглеске г. Вилки је искупљеним новинарима саопштио:

— Видео сам утврђења и топове који их штите. Ја сам стари артилериски официр, па вам могу рећи да сам сада видео онакве топове и калибре таквих топова какве сам ја некада, у својој машти, само могао пожелети. Ако се покушава инвазија Енглеске, ти топови ће приредити највећи поколь који ће историја забележити.

—o—

Британски авиони бомбардовали Булоњу и Остенде

Лондон, 3 фебруара. — Званично се потврђује да су британски бомбардери јуче ујутру, у пратњи по три ескадриле ловачких авиона типа „Харикен“ и „Спитфајер“, после дужег времена, извршили бомбардовање луке у Булоњи по дану, као и Остендеа. Као и приликом прошлих напада који су извршени по дану, отпор немачке авијације није био велики. Уздигло се неколико немачких авиона у циљу ометања акције британских бомбардера, од којих је 4 оборено. Бомбардовање Булоње и Остендеа било је успешно.

Огорчене борбе у Источној Африци се настављају

Негде у Италији, 3 фебруара. (А.А.) Агенција Стефани јавља:

Службено саопштење број 241 главног стана италијанских оружаних снага гласи:

„На грчком фронту активност наших патрола и артилериска акција с једне и с друге стране. Наши авиони бомбардовали су концентрације трупа.

У Северној Африци наши ваздухопловни одреди бомбардовали су са успехом колоне британских средњих механизованих средстава.

У Источној Африци јуче су настављене огорчене борбе у области Агордата Барентуа. Наше ваздухопловство истакло се својим дивним духом.

Непријатељски авиони, долазећи са запада, летели су изнад Сардиније и бацили бомбе као и два торпеда на брану Тирсу али без икаквих последица. Друге бомбе бачене су на отворено поље и том приликом није било ни жртава ни материјелне штете. Један непријатељски авион погођен је и оборен од стране противавионских батерија. Посада је заробљена. Један енглески ловачки моноплан типа „Спитфајер“ пао је у близини Виа Рећио. Пилот је заробљен.

Г. Вилки ће предложити да се после рата Америка и Велика Британија привредно сједине

Лондон, 3 фебруара. — Г. Вилки је јуче посетио Ковентри и Бирмингем, два енглеска града која су досада највише страдала од немачког бомбардовања. По повратку г. Вилки је изјавио да се диви становништву Ковентрија ко је не показује знакове депресије или попуштања моралног стања. Г. Вилки је додао да ће се енергично заузети да после рата Сједињене Америчке Државе и Велика Британија са својом империјом образују једну привредну заједницу.

—ooo—

У Београду је преминуо бугарски посланик др. Стоилов

Београд, 3 фебруара. — Бугарски посланик у Београду др. Стоил Стоилов преминуо је јутрос у 7.35 часова од пнеумоније срца.

У Београду је посланик од 4 априла 1940 године. Био је стар 52 године.

ДОСАДА ЈЕ 400 АМЕРИЧКИХ БОМБАРДЕРА ДОЛЕТЕЛО У ЕНГЛЕСКУ

Њујорк, 3 фебруара. — Претседник Аеронаутичке коморе изјавио је да је досада из Америке у Енглеску преко Атлантског Океана прелетело без икаквог инцидента преко 400 бомбардера.

Споразум између САД, Аустралије и Нове Зеландије о заједничким припремама у јужном Пацифику?

Токио, 3 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

Њујоршки дописник „Токио Асахи Шимбуна“ опширно коментарише вест „Њујорк Тајмс“-а, према којој је између Сједињених Америчких Држава, Аустралије и Нове Зеландије постигнут споразум о заједничким припремама у јужном Пицифику.

Овај споразум, каже јапански лист, претставља покушај Сједињених Америчких Држава да појачају свој стратегиски фронт у јужном делу Тихог Океана. Енглеска је у тајности успоставила ваздухопловне базе на својим острвима у Тихом Океану. Ове ваздухопловне базе заједно са базама у Аустралији и Новој Зеландији биће уско ро стављене на расположење Сједињеним Америчким Државама.

—o—

Грци јављају о успешним локалним операцијама

Атина, 3 фебруара. (А.А.) — Атинска Агенција јавља:

Службено саопштење број 99 главног штаба грчке војске од 2 фебруара „У току дана било је успешних локалних операција.

Заробљен је известан број непријатељских војника.“

У саопштењу министарства унутрашње безбедност од истог дана вели се да у унутрашњости земље није било никаквих догађаја.

—ooo—

Холандска влада у Лондону неће да сарађује у новом поретку у Источној Азији

Токио, 3 фебруара. (А.А.) — ДНБ јавља:

У Токиу је изазвала велико интересовање вести из лондонских извора да је холандска влада у Лондону наредила своме посланику у Токиу генералу Пабсту да ивести јапанску владу да лондонска влада одбија да сарађује у новом поретку у Источној Азији под руководством Јапана. Целокупна јапанска штампа, такође, опширно коментарише ову вести. Листови, међу тим, подвлаче да о овоме званично још ништа није познато.

ПРЕТСЕДНИК Г. ЦВЕТКОВИЋ И ЧЛАНОВИ КРАЉЕВСКЕ ВЛАДЕ ПОЗВАНИ НА НАРОДНУ ЗАБАВУ У НОВОМ САДУ

Београд, 3 фебруара. Претседник бановинског одбора ЈРЗ, министар саобраћаја инж. г. Никола Бешлић примио је данас пре подне првог потпретседника Месног одбора ЈРЗ у Новом Саду и потпретседника општине г. др. Обрада Милутиновића, који је поднео извештај г. Министру о припремама за традиционалну Народну забаву, која ће се одржати на св. Три Јерарха, 12 ом.

Министар г. Бешлић и г. др. Милутиновић позвали су на забаву претседника владе г. Драгишу Цветковића, потпретседника г. др. Влатка Мачека и чланове Краљевске владе.

ПИТАЊЕ НАШЕ РОБЕ БЛОКИРАНЕ У ИТАЛИЈАНСКИМ ЛУКАМА УСПЕШНО ЈЕ РЕШЕНО

Београд, 3 фебруара. — Како се сазнаје, готово сва роба наших увозника која је била блокирана у италијанским лукама ослобођена је и већ увезена у Југославију, а у смислу постигнутог споразума између италијанских и наших власти. Ово се односи на робу која је плаћена пре 10 јуна 1940 г.

Резултати које смо са Италијом постигли у погледу блокиране робе су повољни, пошто су друге земље у том погледу у далеко горем положају. Бугарска роба, например, још увек лежи у италијанским лукама уколико није већ распродата.

БАН ДРАВСКЕ БАНОВИНЕ ДОБИЋЕ ОВЛАШЋЕЊЕ ДА НА СВОЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ РЕГУЛИШЕ ПРОМЕТ КОЖАМА

Београд, 3 фебруара. — Како се сазнаје са надлежног места, ускоро треба да се да Бану Дравске бановине овлашћење да на територији те бановине уреди промет са сировим кожама, пошто је ситуација тамошње кожарске индустрије веома тешка услед несређених прилика и спекулације у трговини. Од стране привредника стављен је предлог да се одредбе о промету са кожама протегну и на свињске коже, чија је цена у последњем месецу рапидно порасла од 14 на 26 динара по килограму.

ПОШТО СУ УРЕЂЕНА СВА ПИТАЊА ОКО УВОЗА ЦЕЛВОЛЕ МОЖЕ СЕ ОЧЕКИВАТИ ДА ЋЕМО ВЕЋ ИДУЋЕГ МЕСЕЦА ПОЧЕТИ ДОБИЈАТИ ОВУ РОБУ

Београд, 3 фебруара. — ДАН је у своје време јавио да ће нам Немачка лиферовати извесне количине целулозног предива и тканина од овог предива. Међутим, требало је пре извршења испорука извршити извесне формалности у погледу царинског третирања предива и тканина од „Целволе". Све те формалности већ су готове и ускоро ће отпочети лиферације ових артикала. Почетком овог месеца стићи ће у Београд тројица немачких стручњака, који ће донети мустре и цене које ће бити приказане нашим интересентима. На основу постигнутих утаначења о ценама биће утврђене количине на које наши интересенти рефлектирају.

Такође је у изгледу и једна посета претставника Министарства финансија и привредних установа, као и неколицине интересената Немачкој ради разгледања тамошњих фабрика тканина од целулозне вуне.

Редовно купање у Новосадско минерално одно води значи: здравље

Г. др. Куловец за широку самоуправу Словеначке

Целје, 3 фебруара. — Политички наследник пок. др. Корошца, г. др. Фран Куловец, министар без портфеља, говорио је на збору у Целју, залажући се за даље спровођење споразума и за установљење широке самоуправе Словеначке. Поред осталога г. др. Куловец је рекао:

„Разна наклапања и нагађања, која се чују ту и тамо извиру из превруће фантазије. Пре су неки хтели да нам пребацују да идемо мимо Загреба у Београд. А сада се опет неки домишљају да се дуго задржавамо у Загребу. Ми сви знамо да су наши односи, како са браћом Хрватима, тако и са Србима и са целом отаџбином, правилни. Када сам ишао у Београд, радо сам остајао у Загребу. При свему томе, нисам никада заборавио да је Београд престоница наше државе, да се у њему налази Краљевска влада, а и да је у њему седиште наше дичне династије. Ми ћемо живети у добрим и пријатељским односима са браћом Хрватима. При свему томе увек смо високо ценили средиште наше државе, где се однучује судбина наше уже домовине. И тако су све вредности постављене на право место. Сви они, који би хтели да поремете тај поредак, не говоре за интересе нашег народа.

Знамо да ће доћи час када ћемо и ми са радошћу рећи: са словеначком самоуправом почиње ново доба у корист отаџбине и Словеначке. За широку словеначку самоуправу боримо се, јер смо чврсто уверени да она није потребна само за корист Словеначке, него је у истој мери корисна за целу отаџбину. Ако би ме ко уверио да је широка самоуправа Словеначке штетна по нашу заједничку домовину Југославију, ја бих био први који би се противио успостављању самоуправе.

Налазимо се у години када ће наш млади Краљ узети Краљевско жезло у Своје руке. Зар не би био најлепши дар Његовом Величанству Краљу Петру Другом, приликом Његовог преузимања узвишене дужности, да прими у Своје руке државу у коојој су унутрашња питања лепо уређена, народи задовољни, народи који своје ствари сами уређују, а држави са весељем дају оно што је њено, а што држава има пуно право да захтева од својих држављана.

Ми се чврсто надамо да ће наша влада знати, према мудрим директивима Његовог Краљевског Височанства Кнеза Намесника на исти начин сачувати убудуће као и до сада нашу отаџбину од ратног пожара. Дужност је свих нас да се удружимо и окупимо око владе народног споразума, која нам је сачувала мир и која хоће и даље да живи у пријатељству са свима државама, а посебно са нашим суседима са којима смо привредно стално везани.

Ми имамо нашу народну војску, у којој служе наши људи и наши момци, и та наша дична војска је чувар наше сигурности. Њу ћемо жртвовати за себе и за мир. Ми хоћемо да живимо слободно, а слободно ћемо живети онда ако одлучно следимоо факторе који воде нашу отаџбину, а то су наша дична Династија, влада народног споразума и наша храбра војска.

Извршни одбор Пољопривредне коморе Дунавске бановине предлаже мере за повећање пољопривредне производње

Извршни одбор Пољопривредне коморе Дунавске баноовине одржао је у Новом Саду седницу, на којој су претресана многа актуелна пољопривредна питања, првенствено мере које би требало предузети у циљу извођења нормалне сетве и повећања пољопривредне проиводње. Наше снабдевање и исхрану нужно је подесити могућностима наше производње. Најважнији посао коме се мора одмах приступити је повећање пољопривредне производње. Пошто се принудни откуп кукуруза не спроводи према Уредби и дају се тумачења од неовлашћених, што ће погодити нашу пољопривредну производњу у нашем житородном подручју, тражено је да се престане са таквом политиком и поднети су конкретни предлози за хитно решење овог питања. Из истих разлога намеће се потреба прилагођавања наше спољне трговине измењеним приликама и да се омогући претставницима пољопривреде да суделују у вођењу наше трговинске политике и спољне трговине и да за извезене аграрне производе наши пољопривредници добију пуну и рентабилну цену.

Хитно треба приступити набавци семена. У ту сврху потребно је да држава обезбеди финансиска средства и да нађе згодан начин за финансирање набавке семена, а Призад да кредит одобрен за набавку семена исплаћује директно банским управама. Пошто је Министарство пољопривреде сазвало за 11 фебруар конференцију на којој ће се расправљати питање набавке семена, то је Извршни одбор сазвао пре тога седницу коморског Одбора за ратарство. Такође је сазвана седница Одбора за воћарство и виноградарство, јер се услед ширења заразе штитасте вашиа на шљивама намећу хитне одлуке. Сем тога, третирана су питања: плавог камена, рафије, увоза 1200 вагона шећера у бановини Хрватској, царине на плуговима, пољско-чуварске службе, петролеума за потребе пољопривреде, пуштања у продају довољне количине соли за стоку које има на лагеру, али је трговци неће да продају.

СПОР ОКО ИЗВОЗА ЛИГНИТА У ШВАЈЦАРСКУ

Београд, 3 фебруара. — Као што је ДАН већ јавио, постигнут је један аранжман о извозу нашег лигнита у Швајцарску. Наши извозници на основу добивених дозвола закључили су уговоре о лиферовању лигнита и на основу ових већ су извезли знатне количине лигнита у Швајцарску. Међутим, швајцарске надлежне власти донеле су одлуку о увођењу монопола за увоз лигнита и на основу те одлуке реквирирале све количине лигнита које су се нашле у Швајцарској, одбијајући да испуне обавезе у погледу плаћања и осталих услова. На тај начин дошло је до спора између надлежних швајцарских власти и наших надлежних установа. Дирекција за спољну трговину предузела је хитну интервенцију, тражећи да се сви уговори о испоруци нашег лигнита који су закључени до 25 о. м., изврше у целости. Како се сазнаје, има изгледа да дође до једног ком промисног решења.

На првој седници управе Савеза мађарских културних друштава извршен је избор ужег извршног одбора

Јуче пре подне одржана је прва седница управе Савеза мађарских културних друштава. За овај састанак, после оштре критике на прошлонедељној конференцији због увлачења партиских људи у Савез, владало је велико интересовање. Седници су присуствовали прваци мађарске народносне групе у Југославији и чланови управе Савеза.

Претседавао је г. Јулије Крамер. Међу присутнима примећени су сенатор г. др. Имре Варади, др. Лео Деак, из Сомбора, Јанош Вамош, из Сенте, др. Иван Нађ, др. Александар Пумер, из Бачке Тополе и други.

Претседник г. Крамер изложио је програм Савеза: декларација да су припадници Савеза чланови мађарске народносне групе у Југославији, организација Мађара, културни рад, начело народносне заједнице, декларација о вољи за узимање учешћа у заједничком раду, јединство мађарске културе, приступање привредној организацији Мађара, васпитање омладине.

Нарочито је наглашено да Савез жели да развија своју делатност у оквиру постојећих закона, не само зато што Мађари поштују законе, него с обзиром на пријатељске везе између Југославије и Мађарске.

У своме говору г. Крамер се осврнуо на покушај извесних лица да Савез искористе за своје партиске сврхе. Претседништво ће настојати да онемогући политички рад у Савезу. Рад у Савезу развијаће се по мађарским и хришћанским начелима, али ће бити помирљив према осталим народностима и верама.

Затим су изабрани чланови извршног одбора. Поред претседништва, у извршни одбор ушли су г. г. Дезидер Андре, новинар, Лајош Хорват, реформатски свештеник, Габор Јанчушко, адвокатски приправник, Јанош Келемен, власник штампарије „Уранија", Антал Нађ, адвокатски приправник, Ђезе Нађ, трговац, др. Ференц Шултес, адвокат, Јанош Толнаи, професор, и др. Кароль Вагнер, адвокат, сви из Новог Сада.

Управа Савеза кооптирала је десет чланова из унутрашњости.

Окружни суд је ослободио г. Драгићевића адвоката из Србобрана

Прекјуче је пред судијом појединцем Окружног суда г. Николом Анђелковићем одговарао србобрански адвокат г. Јовета Драгичевић. Он је осумњичен да се огрешио о §§ 141 и 329 КЗ. Према оптужници, адвокат г. Драгичевић позвао је у своју канцеларију Лајоша Одриа, имућног ратара, који је на свом салашу извршио силовање над једном малолетном служавком, и тражио за девојку на име отштете 50.000 динара. Према оптужници г. Драгићевић претио је Одриу да ће га жандармерија везати и везаног терати у суд и да ће бити осуђен најмање на казну од 5 година.

Приликом саслушања Одри је изјавио да је он г. Драгићевићу исплатио 30.000 индара, породици девојске 8000 динара. Ипак је против њега покренут кривични поступак и он је осуђен на 3 месеца затвора. Одри је тврдио да је г. Драгичевић од примљене своте од 30.000 динара дао оштећеној свега 6000 динара, а остатак себи задржао.

Адвокат г. Драгићевић порицао је на воде оптужбе и суд га је, у недостатку доказа, ослободио.

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

ДВОГОДИШЊИЦА ВЛАДЕ Г. ДРАГИШЕ ЦВЕТКОВИЋА

4 фебруара ће се навршити две године од оставке владе г. др. Стојадиновића. Као што је познато, тада је образовање владе било поверено г. Драгиши Цветковићу, који се, доста дуго, није слагао са основним линијама става дотадашње владе према Хрватима, и њену политику није одобравао. Прва влада г. Цветковића, од фебруара до краја августа 1939, водила је преговоре са легитимним претставницима Хрвата о решењу најважнијег унутрашњег проблема, хрватског питања. Треба искрено признати да није био велики број оних који су веровали да ће се преговори између Хрвата, с једне стране, и г. Цветковића, с друге стране срећно окончати и да ће давно жељени српско-хрватски споразум једном постати и стварност.

Оно што раније ниједном нашем политичару није пошло за руком, остварио је, по мудрим интенцијама Њ. Кр. Височанства Кнеза Намесника Павла, г. Цветковић, нови премијер. Споразум је, најзад, остварен. Образована је влада народног споразума која води државне послове онако како то одиста одговара потребама и жељама велике већине Срба, Хрвата и Словенаца. Политика данашње владе биће и мора бити и политика и оне владе која ће данашњу владу, једног дана, одменути у вођењу државних послова, а име г. Драгише Цветковића биће у нашој народно-политичкој историји забележено као заслужног политичара код чијом је претседниковањем остварен српско-хрватски споразум и чије ће заслуге за Југославију несумњиво знати боље и сигурније оценити будуће генерације. Ова наша генерација, бар у овом тренутку, из разлога партиских и личних, сећајући све јаче драматичне потресе у Европи и у целом свету, изгледа да не може још у довољној мери да уочи и оцени огромну важност споразума за будућност и напредак Југославије.

ЗБОГ БОЛЕСТИ, Г. ДР. ЈАНКО, ВОЂА НЕМАЧКЕ НАРОДНЕ ГРУПЕ, ОДРЕДИО ЈЕ СЕБИ ЗАМЕНИКА

Како јавља „Дојчес Фолксблат“, због тога што је још увек болестан, г. др. Јозеф Јанко, вођа немачке народне групе одредио је себи за заменика, за време болести, г. Фрица Мецгера, једног од водећих личности „Културбунда“.

ЧИЈА ЈЕ ХЕРЦЕГ-Босна?

„Дубровник“, орган Срба-католика у Дубровнику, тврди да су Босна и Херцеговина српске откако историја бележи колонизацију српског народа на Балкану. Тврдити да су ове две покрајине хрватске јесте лаж, чији је циљ да се раздор међу браћом стално подржава.

ХРВАТСКО-СЛОВЕНАЧКА САРАДЊА

Одговарајући љубљанском „Јутру“ о сарадњи хрватско-словеначких клерикалаца на политичком пољу, „Католички Тједник“ (Сарајево) тврди да о политичкој сарадњи нема ни говора, пошто је стварање „католичких странака“ принципијелно немогуће; сарадња између Хрвата и Словенаца се има ограничити на пријатељску културно-националну сарадњу два братска католичка народа у истој држави.

Конференцији војвођанских првака СДС присуствовао је и шеф странке, министар г. др. Будисављевић

Јуче, око 14 часова, допутовао је аутомобилом у Нови Сад министар социјалне политике и народног здравља г. др. Срђан Будисављевић, у пратњи свога помоћника г. др. Стојановића. Министар г. др. Будисављевић одмах по доласку одржао је кратку конференцију са г. г. др. Иваном Нађом и Милорадом Сазданићем, а затим је посетио г. др. Владимира Милићева, лекара.

У 16 часова одржана је конференција војвођанских првака СДС којој је присуствовао и министар г. др. Будисављевић. Од истакнутијих претставника СДС из Војводине, овом састанку присуствовали су г.г. др. Александар Моч, др. Александар Жижа, епископ г. Валријан Прибићевић, др. Емилијан Глигоријевић, из Сомбора, др Винко Жгањец, из Сомбора, др. Радивоје Каленић, лекар из Новог Сада, Милорад Сазданић, трговац, Стјепан Рис, пензионер, др. Стеван Фратуцан, адвокат, и други.

На конференцији су претресана многа важна и актуелна питања која интересују Војводину у вези са ставом СДС по овим питањима.

Министар г. др. Будисављевић је изјавио да се слаже са резолуцијом војвођанског дела СДС која је донета пре два месеца у Панчеву, а у којој су изнета гледишта на актуелна питања Војводине. Изјавио је да ће настојати да се ове одлуке изврше, а уверен је да ће оне бити потпуно примљене.

ВЕЧЕРИ ПРВАКА ГЛАВНОГ ОДБОРА НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ ИЗ ВОЈВОДИНЕ ПРИСУСТВОВАЛИ СУ Г. Г. МИША ТРИФУНОВИЋ, ДР. МИРКО КОСИЋ, МИЛОШ БОБИЋ И КРСТА МИЛЕТИЋ

Јуче после подне допутовали су београдским возом у Нови Сад прваци Главног одбора Народне радикалне странке гг. Миша Трифуновић, др. Мирко Косић, Милош Бобић и Крста Милетић, који су узели учешћа на вечери присталица странке из Војводине која је одржана синоћ у гостионици „Липа“.

Заједничкој вечери присуствовали су прваци странке из целе Војводине, међу којима су примећени гг. Јоца Будишин, Марко Вилић, Глиша Мирковић, Марко Илијевић, Миливој Барјактаров и други. Вечера је протекла у најпријатнијем расположењу.

Донеће се Правилник за примену Уредбе о спречавању недозвољене привредне обавештајне службе

Београд, 3 фебруара. — Многе одредбе уредбе о спречавању недозвољене привредне обавештајне службе показале су се као сувише широко формулисане, те могу довести до извесних нејасности у нормалном пословању оних индустриских предузећа у којима је заинтересован инострани капитал или која су, због своје специјалности, упућена на стручну радну снагу и специјална постројења из иностранства.

Индустриски кругови зато сматрају, а с тиме се слажу и меродавни у Министарству трговине и индустрије да треба извесне одредбе поменуте Уредбе објаснити.

Пошто не може доћи до измене ове уредбе, већ још пре до њеног пооштравања, у интересу заштите основних интереса наше земље, то ће се посебним правилником регулисати следећа питања: положај стручњака страних држављана упослених у нашој индустрији, слање извештаја иностраним централама која имају филијирана предузећа у нашој земљи, слање и објављивање финансиских извештаја у страној штампи (што нарочито практикују она наша друштва чије акције котирају на страним берзама), набавка нових машина из иностранства која захтева да се добављачу пошаљу извесни подаци о производњи, техничком распореду и слично.

Бивши порезник из Петровграда осуђен због низа превара на пет месеци строгог затвора

Петровград, 3 фебруара. — Кривично веће Окружног суда у Петровграду одржало је суђење Станиши Карићу, бившем петровградском порезнику за низ превара. С њим заједно требало је да одговара и његов саучесник Петар Бургхарт, архитекта из Петровграда. Они су у 1935 годин извршили преваре, али су после тога нестали и суд је морао за њима да изда потернице. Пронађен је само Станиша Карић и он је јуче одговарао пред судом, док се Бургхарту није могло судити, јер се не зна где је.

Оптужница терети Карића да је извршио неколико превара заједно са Бургхартом. Јуна месеца 1935 године Бургхарт је, по налогу Карића, отишао у Лазарево код Катице Колингер, за коју су сазнали да ју је Пореска управа казнила са 120.000 дин. Он јој је том приликом казао да познаје једног човека од утицаја који може да издејствује да буде ослобођена од казне. Рекао јој је да дође у Петровград. Кад је она дошла, одвео ју је у стан Карићев. Карић је тада преузео на себе да ће је од казне ослободити. Она му је на име награде дала одмах 1000 дин. а 5000 дин. требало је да плати после ослобођења од казне. После неколико дана дошао је Бургхарт поново код ње и тражио још 1500 дин., али је она одбила да му да.

Друга тачка оптужнице терети Карића да је 1935 год. отишао код Марије Тилшнајдер у Катарину за коју је дознао да има у Петровграду једну већу парницу. Он јој је рекао да може израдити да она добије парницу, јер да је он најбољи пријатељ свих судија. На тај начин измамио јој је 1144 дин.

Трећа тачка оптужнице говори да је Карић 16 марта 1936 год. обећао Јосифу Кастрићу, ковачу из Петровграда, да ће му путем својих веза отписати порески заостатак, и на име такса за молбу и награду извукао је прво 220 дин., па 55.50 дин. и најзад 50 дин.

Четврта тачка говори да је Карић 10 априла 1936 дознавши да би Драгољуб Вучковачки волео да добије место на пошти, отишао код њега и рекао му да он има у Министарству веза. Обећао је да ће израдити да за 10 дана добије наименовање за писмоношу. Од Вучковачког је добио 350 дин.

Даље га оптужница терети да је 26 маја 1936 год. пришао пред берзом рада незапосленој служавци, Јулишки Чернак, и обећао јој наћи намештење у артилериској подофицирској кујни. Измамио јој је 150 дин.

18 маја 1936 године десило се у Петровграду убиство. Миладин Гранић је у тучи убио Перу Берберског. То је дознао Карић и отишао је код Гранићеве жене Аугустине и претставио јој се као адвокат. Рекао јој је да он може израдити да се њен муж као умоболан пренесе у душевну болницу а после неколико месеци да се пусти кући као излечен. Прво јој је измамио 150 дин., затим 300 и 75 дин.

Последња тачка оптужнице терети Карића да је преварио Петра Митића за 125 дин., обећавши да ће му израдити да добије намештење у Министарству саобраћаја.

Саслушан је оптужени који изјављује да се не осећа крив и за сваку тачку оптужнице даје одбрану. За Катицу Колингер каже да је она њему поверила да напише и поднесе молбу ради ослобођења од казне. За то је примио 1000 дин. и путовао је због молбе и у Нови Сад. Каже да би њена молба била повољно решена, да је чекала, али она није имала стрпљења и поднела је пријаву. За Марију Тилшнајдер каже да јој није казао да је добар пријатељ са судијама. Он је њој написао један поднесак суду и за то је добио 1200 дин. али, када је она изгубила парницу, вратио јој је 700 дин. За Кастрића каже да га је овај питао да ли му може израдити да се порески заостатак боише. Каже да му је написао молбу и за то добио 1200 дин., али, пошто није у тој ствари успео, тврди да је разлику вратио. Што се тиче Вучковачког, који је хте да буде писмоноша, каже да је њему написао молбу Министарству и да је за то добио 350 дин. Он је знао да је једно место упражњено, па је мислио да ће га Вучковачки добити. У случају Јулишке Чернак, служавке, каже да није успео да јој нађе службу и зато јој је вратио новац и пословну књигу. Оптужени се брани да је њему Аугустина Гранић причала да је њен муж убио човека и да је луд. Казао јој је да треба да се пошаље молба па да се њен муж упути у лудницу. Написао је молбу и добио паре. Што се тиче Матића, оптужени га се једва сетио и каже да му се Матић жалио да је тражио намештење у Министарству финансија' и да је одбијен, па је молио Карића да му понесе молбу у Министарство саобраћаја. Каже да је то учинио и да је Матић добио намештење његовом интервенцијом, али му после није хтео ништа да плати.

Затим су саслушани оштећени као сведоци. Катица Колингер изјављује да је дошао код ње Бургхарт који јој је рекао да је чуо да је кажњена и да он има некога који би је могао да ослободи од казне. Она је дошла у Петровград па су отишли код Карића и он јој је обећао да ће бити ослобођена од казне. Дала му је 1000 дин. и добила признаницу у којој је писало да му има дати још 5000 дин. ако успе да је ослободи од казне. Касније је дошао Бургхарт и тражио још 1500 дин., али она није дала. Он јој је онда казао: „Не знате ви ко сам ја, ја сам шпијун.“ Она се тада уплашила и поднела пријаву против њих.

Суд је донео пресуду којом је Станишу Карића осудио на пет месеци строгог затвора. (Дан)

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

НАРОДНА БАНКА ОБЕЗБЕДИЛА ЈЕ ПРЕКО МИЛИЈАРДУ ДИНАРА ДЕВИЗА ЗА УВОЗ ПОТРЕБНИХ СИРОВИНА И ОСТАЛИХ АРТИКАЛА У ПРВОМ ТРОМЕСЕЧЈУ ОВЕ ГОДИНЕ

Београд, 3 фебруара. — ДАН је већ јавио да је одлучено да се изради план о увозу сировина и осталих потребних артикала, који се могу увозити под условом да се плаћају у слободним девизама, а за период јануар—март о. г. Сада „Југословенски курир" сазнаје са добро обавештене стране да је Народна банка већ обезбедила преко милијарду динара слободних девиза за увоз сировина и осталих потребних артикала за прво тромесечје о. г.

Свакако ово обезбеђење потребних девиза за увоз сировина и других артикала моћи ће да послужи привреди за равнање у погледу избора артикала и у погледу калкулације, односно могућности колико се може добити девиза за увоз у првом тромесечју о. г.

ПРИ ДИРЕКЦИЈИ ЗА СПОЉНУ ТРГОВИНУ ОСНИВА СЕ КОМПЕНЗАЦИОНИ ОДБОР

Београд, 3 фебруара. — Како се сазнаје, донета је одлука да се при Дирекцији за спољну трговину оснује Одбор за компензације. Овај Одбор биће састављен од чланова Извозног и Увозног одбора, односно у њему ће учествовати претставници Дирекције, Народне банке, Индустриског одељења Министарства трговине и индустрије, Инспекције земаљске одбране и Банске власти у Загребу. Задатак Одбора биће да проучава и доноси одлуке по свима питањима компензационих послова.

НАША ИНДУСТРИЈА И ПРЕТСТОЈЕЋИ ТРГОВИНСКИ ПРЕГОВОРИ СА БУГАРСКОМ

Београд, 3 фебруара. — Поводом претстојећих трговинских преговора са Бугарском, Централа индустриских корпорација упутила је надлежнима следеће предлоге: да се обезбеде потребне количине за увоз техничких масноћа, групе вуне, старог гвожђа, манганове руде, антрацита, отпадака од лана и конопље, полуољуштеног пиринча, сирових јагњећих кожа и кожа од ждребади; да се обезбеде извесни контингенти за извоз у Бугарску за следеће артикле: емајлирано посуђе, сумпорну киселину, каустичну соду, натриум карбонат и бикарбонат, калциум карбид, фероманган, ацетон, метилни алкохол, сирћетну киселину, фермалдехид, метилацетат, екстракте за штављење кожа, хартију за цигарете и др.

Такође је тражено снижење увозне царине на наше емајлирано посуђе и калциум карбид.

НАРЕДБА О КОНТРОЛИ УВОЗА ХЕМИСКИХ И АПОТЕКАРСКИХ ПРОИЗВОДА ОБУХВАТИЋЕ 60 РАЗНИХ ПРЕДМЕТА

Београд, 3 фебруара. — На седници Савета за спољну трговинску политику, поред осталих питања, претресан је и нацрт Наредбе о увозу хемиских и апотекарских производа, која треба да буде обнародована већ почетком идућег месеца. Како „Југословенски курир" сазнаје, Нацрт Наредбе о увозу хемиских и апотекарских производа обухватиће око 60 разних предмета

„БИТ" А. Д., НОВО ТЕКСТИЛНО ИНДУСТРИСКО И ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ У БЕОГРАДУ

Београд, 3 фебруара. — Како се сазнаје, у Београду је основан „БИТ" а. д. за индустрију и трговину. Предудзеће ће у Београду подићи фабрику вуненог и полупамучног предива те вунених и памучних тканина.

КОЗМЕТИЧКИ САВЕТИ ГЂЕ БИЉАНЕ

Сви који се баве зимским спортом треба да чувају своје лице, јер је јака зима највећи непријатељ лепог тена

Козји лој — најсавршеније средство за зимску негу лица

Гђа Биљана

Највећи непријатељ лепо негованог тена је зима, можда више него сунце и топлота. Пресушена кожа услед јаке зиме пуца, љушти се и стварају се боре. Да очувамо лице у овим зимским данима, потребна је већа нега лица него у лето.

Свако вече после умивања или чишћења лица треба ставити на лице дебео слој хранљивог крема, који је одређен према годинама старости (лимун, витамин, хормон и амарилис крем).

Ујутру, ако смо на зимском спорту, мора да изостане сасвим умивање и суви крем.

Сваке недеље паковање лица са козјим лојем, што даје кожи савршену мекоћу.

Нега лица је индивидуална, зависи увек какво је лице, масно, суво или полумасно. Најтеже је зими ако је лице суво, јер често се добијају лишајеви и кожа се љушти што изазива и већа запаљења.

Скидање шминке се врши зими најбоље са уљем, чистим, најфинијим столним. После скидања шминке, исплакнути лице са пола воде — пола млека (мешано) и употребити хранљиви крем према годинама: хормон, витамин итд., полако масирати око очију према носу неколико пута и онда лако излупати лице на горе. Оставити тако пола сата на лицу крем, па онда меком крпом избрисати. То је вечерња нега.

По дану се приликом скијања учини следеће: без умивања лице намазати са дебљим слојем Хормон или Витамин крема, који храни кожу, и преко целе главе везати целофан папир па онда капу, тако да лице буде под целофаном. На висини је сунце врло јако и ултраљубичасти зраци утичу јако на лице, више него лети, зато се мора чувати. Ако зими приликом зимских спортова не сачувамо лице, постаће кожа груба, рапава и пуна пега и флека, наборана и испуцана.

Недељно једанзут темељно чишћење лица и неговање на следећи начин: скувате липов чај и од камилице (пре кувања измешати, шака чаја на 1 литар воде). Сада лице ишчистите са Амарилис млеком, после тога лако исплакнути у пола воде-пола млека (мешана течност); нека је млако. Затим намазати дебљи слој Хормон или Амарилис крема на лице. У скувани чај усути чашу млека кашику меда и измешати. Узети један пешкир и, колико руке топло могу да издрже, умакати у спремљену течност, добро исцедити и ставити на лице. Тако променити неколико облога, па лице избрисати добро и на онако топло лице полако утрљати козји лој једну коцкицу (препариран добије се у апотеци). Тако оставити пола сата на лицу, после лице добро избрисати, испљускати леденом водом или истрљати комадићем снега, поново избрисати добро, употребити руж и пудер. Ово се може и двапут недељно употребити. Кожа постаје после сваке овакве неге мека и баршунаста. То може да употреби свака жена која се и не бави зимским спортом, јер козји лој зими је најсавршеније средство за негу лица, ако се употребљава на овај начин.

Биљана, Нови Сад,
Његошева ул., 2/1

КУПОН
25
за бесплатни козметички савет
»Дан«, 5-II-1941

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Вештачко оплођавање стоке. У новије време у многим се државама већ доста распространила примена методе вештачког оплођавања домаћих животиња. Поједине су државе изградиле и посебне институте у ту сврху. Ту се нарочито истиче Русија, као земља где је први пут проведено такво оплођавање на већем броју сточних грла, затим Немачка, Италија, Данска, па и наши суседи Бугари и Румуни. У најновијој свесци „Пољопривреднога гласника", (1 јан. о. г.) налазимо из пера дра Драгана Иланчића, доцента Ветер. факултета у Загребу, посебан опсежан чланак о томе. Аутор подробно описује и тумачи саму методу, затим подвлачи велика преимућства овога начина оплођивања сточних грла за саму пољопривреду, и завршно подвлачи да би, несумњиво, тај поступак био од корисити и изводљив и у нашем сточарству.

Силоси у нашој земљи и користи од њих. У току 1938, основано је у нашој држави Привилеговано а. д. за силосе, са вишеструком сврхом: да подиже силосе где ће се примати и на најсавршенији начин чувати и манипулисати пољопривредни производи, пре свега житарице; затим, да врши типизацију тих производа; и најзад, да издаје складишнице (варанте) на ускладиштене производе и даје ломбардне зајмове. У најноовијој свесци „Пољопривреднога гласника", број 1 за 1 јануар, налазимо опширан чланак о силосима у нашој земљи, њиховим циљевима и користима и целокупном предвиђеном плану за њихову укупну изградњу, чији ће укупан капацитет износити око 15.0000 вагона хране. До дана има делом, довршених, делом уграђењу, 18 силоса, а на путу је да се започне и даља, и две хладњаче. Сва је нада да ће се наредне јесени, у случају нормалне жетве пшенице и др. производа, видети ове значајне установе у погону и моћи већ оценити њихова корисна улога у привредном животу наше земље.

Готов је нацрт Наредбе о типизацији и ограничењу производње текстилних артикала

Београд, 3 фебруара. — Сазнаје се да је готов нацрт Наредбе о типизацији и ограничењу производње текстилних артикала. Наредба предвиђа који ће се текстилни производи и у ком квалитету моћи убудуће израђивати. Њоме су углавном обухваћени они текстилни производи који служе најширим слојевима потрошача, док ће производња луксузних артикала, која је условљена набавком иностраних сировина, бити ограничена.

Нацрт Наредбе је већ достављен текстилној индустрији преко Саветодавног одбора за текстилну индустрију. Остављен је рок од шест недеља, за које време заинтересовани треба да дају своје примедбе, после чега ће Наредба бити објављена.

ПРЕУРАЊЕНЕ ВЕСТИ О НОВОМ ПОЛОЖАЈУ Г. ЉУБИСАВЉЕВИЋА ШЕФА ДЕВИЗНЕ ДИРЕКЦИЈЕ НАРОДНЕ БАНКЕ

Београд, 3 фебруара. У извесном делу јавности објављене су вести да Народна банка спрема мере у циљу спречавања слабљења куповне моћи динара у земљи, и да ће Народна банка, у вези са тим, најтешње сарађивати са Министарством финансија. У вези с тим вестима, јављено је чак и то да ће у оквиру ових мера бити предвиђени нови положаји у Народној банци. На основу тих тврђења изишла је и вест да ће г. К. Љубисављевић добити један нови положај, који би био везан с овим новим задатком Народне банке.

„Југословенски курир" сазнаје са добро обавештене стране да по свима о вим питањима није донета још никаква дефинитивна одлука. Што се тиче г. Љубисављевића, одлуком Извршног комитета Народне банке он је премештен у Главну дирекцију Банке, где ће му се вероватно поверити ивесне одговарајуће функције.

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

Живан Петрин, радник из Петровграда, поднео је пријаву против свога кућегазде Карла Гојдека, У пријави Петрин наводи да му је кућегазда повисио кирију са 165 динара на 200 дин.

Ана Јухас, 19-огодишња служавка попила је због несрећне љубави камену соду. Њене повреде су веома тешке.

СТАПАРСКА ХРОНИКА

Народна школа у Стапару и ове године је на свечан начин прославила своју славу св. Саву. У цркви је одржано богослужење, којом је приликом вероучитељ г. Радован Абрамовић, парох одражао ђацима говор о животу и раду св. Саве. После богослужења, у школи је извршено водоосвећење и резање славског колача. Иза извршеног црквеног обреда, г. Радивоје Репић, управитељ школе, одржао је предавање о св. Сави као културном и националном борцу Затим је изведен програм, који се састојао из рецитација. Том приликом је уд. Милица Симић рођ. Ковчин, из Београда, подарила 30 књига одличним ђацима. Увече је, у хотелу „Меран", одржана врло успела забава. Програм је био састављен из рецитација, хорских песама и позоришног комада. Својим певањем ученици су пожњели велики успех за који треба одати признање агн[illegible] учитељици гђици Љубици Нонин.

РАТ И ДНЕВНИК

ДАНАШЊА ПОЉСКА АВИЈАЦИЈА

Часопис „Слободна Европа“ саопштава податке о пољској авијацији која се сада бори на страни Венике Британије, подвлачећи истовремено изјаву главног команданта пољских трупа генерала г. Сикорског, претседника пољске владе, који је тврдио да је данас пољска авијација моћнија него на почетку рата септембра 1939. Сем 400 авиона које је пољска авијација уништила за време тронедељног рата у Пољској, рачуна се да је пољска авијација сада на западном фронту уништила још 300 непријатељских авиона. Британски авијатички официри необично хвала пољске авијатичаре, нарочито њихову пожртвованост и пилотске квалификације. Пољски бомбардери стално носе 50 од сто више бомби него што је дозвољено оптерећење бомбардера, јер је пољским пилотима стало само до тога да што више експлозива баце на противнике. Дешава се и то да се пољски авијатичари када им нестане муниција, залете својим авионима у противничке. Прва пољска ловачка ескадрила у Енглеској основана је 2 августа пр. г., и добила је име „Кошћушкове ескадриле“, по славном пољском војсковођи Кошћушку који се борио за слободу Пољске. Та ескадрила је током септембра 1940 оборила 40 противничких авиона. „Ескадрила бр. 303“ образована је онда када је Немачка отпочела дневне нападе на Енглеску. Већ првог дана је та ескадрила оборила шест авиона, и учествовала у свима већим борбама у ваздуху; за тридесет дана је оборила 100 противничких авиона. Када је била премештена из своје базе крај Лондона на север Енглеске, оборила је 126 противничких авиона; сама је изгубила шест пилота, док је неколико пилота умрло од последица рана.

НОВИ АМЕРИЧКИ БОМБАРДЕРИ

Амерички листови јављају да амерички инжењери праве планове за фабрикацију у серијама оријашких четворомоторних бомбардера чији би сваки мотор имао 7000 коњских снага, и могао би једнако ефикасно да бомбардује објекте на суву и мору. Сваки бомбардер би носио 50 тона експлозива. Цена таквог оријаша би износила преко 50,000.000 динара.

ОКУПАЦИОНИ ТРОШКОВИ У ФРАНЦУСКОЈ

Трошкови за издржавање окупаторске војске у Француској су повећани од 73 милијарде франака на 86 милијарди.

ШТА ЋЕ БИТИ АКО НЕ БУДЕ УНИШТЕНА ЕНГЛЕСКА ФЛОТА?

Московски радио јавио је ових дана ово: „Ако Немачкој не пође за руком да благовремено уништи британску ратну морнарицу онда су изгледи за победу на страни Велике Британије најмање 75 од сто“.

НОВИ НЕМАЧКИ АВИОНИ СА МОТОРИМА БЕЗ ШУМА

Италијански листови јављају да је једном немачком конструктору пошло за руком да конструише нове авионе без шума, што ће изазвати читаву револуцију у рату у ваздуху.

РЕШЕНО ЈЕ ДА СЕ ПОСТАВЕ ТРГОВИНСКИ ДЕЛЕГАТИ У МАДРИДУ И ЛИСАБОНУ

Београд, 3 фебруара. — Како се сазнаје, у Дирекцији за спољну трговину донета је одлука о постављању сталних трговинских делегата у Шпанији, односно Мадриду, и у Португалији, односно Лисабону. На основу ове одлуке треба очекивати у најскорије време именовање трговинских делегата за поменуте земље.

Свесловенско вече Кола српских сестара било је лепа словенска манифестација

Вечеру су присуствовали бан г. др. Кијурина и командант Армије, генерал г. Раденковић

Под покровитељством гђе др. Загорке, супруге бана г. др. Кијурине, одржано је у суботу, у Спомен-дому, традиционално Свесловенско вече новосадског Кола српских сестара. Овој свечаној приредби, која је окупила велики број родољубивих Новосађана као и много гостију из других места, присуствовали су најугледнији претставници војних и цивилних власти, на челу са баном г. др. Бранком Кијурином и командантом Прве армиске области, армиским генералом г. Миланом Раденковићем, који су дошли са својим госпођама, топло поздрављени од свих присутних и срдачно дочекани од стране претставница одбора Кола српских сестара, на челу са претседницом гђом Даром Мандић-Могин и потпретседницом гђом Наталијом Поповић.

У дворани су за то време већ биле многе угледне личности, међу којима: сенатор г. др. Бранко Илић, помоћник команданта Потиске дивизиске области, генерал г. Ђорђе Дединац, са госпођом, претседник општине г. др. Милош Петровић са госпођом, начелник Банске управе г. Драг. Бошковић, касациони судија г. др. Никола Игњатовић, претседник Удружења индустријалаца г. Ђока Дунђерски, управник полиције г. Тодор Војновић, начелник Општег одељења Градског поглаварства г. Предраг Клицин, претседник Удружења трговаца г. Арса Ивковић, директор Градске штедионице г. Вјекослав Карлаварис и други. Примећена је, такође, делегација Главног одбора Кола српских сестара из Београда, коју су сачињавале гђе Богиња Вуловић, у раскошној српској босанској властелинској ношњи, Станка Глишић (врањанска властеоска), гђице Наталија Влаховић (шокачка), Аница Вуловић (босиљградска) и Вера Несторовић. Затим је ту било четрнаест угледних дама из Старе Пазове, на челу са гђом Кљајић, које су дошле у лепој сремачкој ношњи. Исто тако велико допадање изазвала је бројна група из Кисача у словачкој народној ношњи.

Пошто су гости заузели своја почасна места, отпочела је ревија народних ношњи. Дугачка поворка у којој је, поред једног одреда четника, са заставом, учествовало преко три стотине дама у живописним народним ношњама оставила је незаборав утисак на присутне који су аплаузом поздрављали дефиле. Интересантно је да је ове године запажен нарочито велики број дама у хрватској народној ношњи, лепе шумадиске, словачке, јужносрбијанске и ношње других наших крајева било је такође у лепом броју, док је наше бачке ношње било врло мало. Господе у народној ношњи такође је било мало.

После успеле ревије војна музика засвирала је Краљево коло које је повела покровитељица приредбе гђа др. Загорка Кијурина са командантом Армије генералом г. Миланом Раденковићем, гђом Даром Мандић-Могин, баном г. др. Бранком Кијурином, гђом Цаном генерала Раденковића, генералом г. Ђорђем Дединцем, гђом Катицом дра Милоша Петровића и другим. Уз звуке Краљевог ора вило се живописно коло кроз целу велику дворану Спомен-дома, која је била лепо декорисана за ову свечаност.

Доносимо број имена дама чије су ношње биле нарочито запажене. Лепотом ношње нарочито су се истицале гђа др. Загорка Кијурина (сремска из околине Старе Пазове), гђа Цана генерала Раденковића (српска грађанска), затим гђе: Катица др. Милоша Петровића (округ београдски), Дара Мандић - Могин (Смиљево, околина Битоља), Наталија Поповић (Срез источки), Станислава Бошковић (призренска), Љубица др. Игњатовића (шокачка), Едит Анђели (стара кастеланска), Бранка Војновић (хрватска), Даница Војновић (хрватска), Вида Тотовић (косовска), Олга др. Попова (буњевачка), Мара Карлаварис (хрватска) гђа Коман (дубровачка), Дана Живковић (хрватска), Смиља Дурман (буњевачка), Катарина Станковић (околина Београда), Милена Јердић (хрватска), Јелена Косировић (шумадиска), Каја Шапина (босанска), Ана Клицин (призренска), Даница Максимовић (властелинска), Душица Бабин (Лећенград), Милица Пушић (Челопек), Стана Кентера (српска грађанска), Дора Крајачевић (околина Петриње), Јелка Крајачевић (хрватска), Олга Геровац (приштинска), гђа инж. Ђукића (словачка), Стевка дра Сувајџића (словачка), Ирена Димитријевић (хрватска), Анђа Тодоровић (словачка), Јованка Таталовић (Скопска Црна Гора), Александра Радонић (призренска), Сара Анојчић (славонска), гђа инж. Петровића (шумадиска), Олга Павлас (хрватска), Јулка Мицић (кумановска), Мила Ивковић (шокачка), Јела Орешковић (Скопска Црна Гора), Цица Милновић (шокачка), Зора Микетић (црногорска), Анђа Кујавић (српска брђанска, околина Подравске Слатине), Зора Сивчев (српска брђанска из околине Подравске Слатине), гђа дра. Звонка Фрида-Кауримског, Товарник, (шокачка), Милка Радулашки Параге (хрватска) и друге.

Запажен је и леп број госпођица у народним ношњама, међу њима: гђице Нада-Кусик Дунђерски, (Ријечина Дубровник), Вера Игњатовић (Лећенград), Даница Вукић (призренска), Станка Бојић (хрватска), Иванка Дунђерски из Ковиља (призренска), Ђурђинка Милак (шумадиска), Мирјана Чеђенац из Куле (косовска), Вера Јоцкова (хрватска), Мара Кекић (словеначка), Даница Бугарчић (битољска), Олга Ковачевић (хрватска), Дора Писаревић (призренска), Вера Могин (Смиљево), Лела Миндрић (црногорска), Мара Станојчић (призренска), Душица Живковић (хрватска), Вукосава Јакшић (нишка), Корнелија Дињашки из Србобрана (црногорска), Мара Ковачевић (Конавље), Вера Ковачевић (бугарска), Слободанка Крајован (шумадиска), Зора Гроздић (бачванска), Радмила Мијатовић (сремска), Зорица Николић (српска), Катица Илић (славонска), Милена-Нена Пауновић (тетовска), Аница Шилић (шумадиска), Вида Грбић (кумановска), Кајка Чонић (хрватска) и многе друге.

Од господе у народној ношњи запажени су нарочито гг. инж. Лазић (јужносрбијанска), инж. Андрија Сечујски (бачка), Трива Станојевић, трговац (шумадиска) Јордан Лазић, трговац (тетовска) и други. У дворани се такође налазило и доста дама у балским тоалетама, међу којима и гђице: Вакањац из Апатина, Ксенија Будишин из Велике Кикинде, Софија-Соња Могин, Злата Шибалић, Софија Сиришки, Мара Вујић и друге.

Овогодишње Свесловенско вече успело је у сваком погледу и значило је заиста велику словенску манифестацију на којој је приказана сва лепота народне ношње, не само из појединих наших крајева, него и других словенских народа.

У »Хабагу« је одржана свечаност немачких народних ношњи

Синоћ је у просторијама Хабага, одржана свечаност народних ношњи „Трахтенфест“, коју немачка народносна група у Југославији приређује сваке године. Овој свечаности присуствовао је бан г. др. Бранко Кијурина, који је дошао у пратњи свог личног секретара г. Бранислава Јанковића. Као изасланик команданта Прве армиске области генерала г. Раденковића, свечаности је присуствовао пуковник г. Франко Капицл. Присуствовали су и претседник општине г. др. Милош Петровић, управник полиције г. Тодор Војновић, са госпођом, и други.

Од стране Немачког посланства у Београду присуствовали су секретар г. др. Теодор Грел, капетан г. фон Вајс и мајор г. Ласер. Такође је примећен већи број првака немачке народносне групе, међу којима: сенатор, евангелички бискуп г. др. Филип Поп, заменик г. др. Сепа Јанка, г. Фриц Мецгер, гђа др. Јанка, г. др. Адам Маурус и други.

Свечаност је отворио г. Фриц Мецгер пригодним говором у коме је поздравио бана г. др. Бранка Кијурину и остале госте и присутне. Затим је о значају приредбе говорио г. др. Адам Маурус који је истакао потребу чувања народне ношње као једног од најважнијих обележја народног постојања. У свом говору г. др. Маурус се дотакао и односа између југословенског и немачког народа, па је истакао потребу продубљивања тих односа, у чему и група припадника немачке народносне групе у Југославији узима свој видан удео.

После тога је, уз пратњу дувачког оркестра из Лазарева, отпочео дефиле појединих група у швапској народној ношњи. Кроз дворану су прошли: свадба из Српског Милетића, група жетелаца из Мартинице, свадба из Новог Села око Винковаца, групе из Лазарева, Апатина, преље из Бачког Доброг Поља и друге. Пошто су се ове поједине групе приказаде и продефиловале кроз дворану, званични део свечаности је био завршен, после чега је у свима просторијама Хабага отворена игранка, која је трајала до зоре.

У броју од 1/II о. г. приложили смо чековне уплатнице нашег чековног рачуна код Поштанске штедионице бр. 58:460 те позивамо наше претплатнике да до 10 [illegible]ра уплате дугујућу претплату за лист.

Исто тако позивамо и наше претплатнике-дужнике да измире своја дуговања за претплату. И овога пута их позивамо да одговоре својим обавезама према ДАНУ, јединном нашем национално-информативном дневнику у Војводини, који иначе радо примају и читају, те треба тачним плаћањем претплате да омогуће да и управа листа, са своје стране, буде у могућности да тачно и на време одговара својим обавезама за подм[illegible]ње великих трошкова око издавања листа.

Свесловенско вече Кола српских сестара постигло је велики успех

Ревија изванредних костима словенских народних ношњи

Лево: г-ђе др. Загорка Кијурина, Цана Раденковић и Катица Петровић са чланицама управе Кола српских сестара. Десно: г-ђа др. Загорка Кијурина са делегацијом Кола српских сестара из Старе Пазове, групом Сремица-

С лева на десно: г-ђе Раденковић, др. Кијурина, Петровић, Мандић-Могин, Ивковић, Тотовић

Свесловенско вече било је права ревија успелих костима словенских народних ношњи, у којима су се по[illegible] е отмене Но[illegible]ске

(Снимци фото-репортерске службе ДАНА — Фото студиа Рojal)

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈИ

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

БИОСКОПИ:

АПОЛО: Тајна собе број 111.

ОДЕОН: Напуљ прошлих времена.

ПАЛАС: Моја кћи то не ради.

РОЈАЛ: Бели шеик и У мрежама гангстера.

РЕКС: Луцкаста девојка.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32:42. — Код филијала: СОМБОР телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: телефон 47. — КРАГУЈЕВАЦ, телефон 38 и ПЕТРОВГРАД: телефон 169. — РУМА телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА тел. 10.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Од 1 до 10 фебруара

Апотека Ненадовић, Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић" (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

РОЂЕНИ. ВЕНЧАНИ. УМРЛИ

Рођених није било.

Венчање није било.

Умрли су: Катица Бин, 21 дан, Лазар Бочков, ратар, 62 год.

—ооо—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 3 фебруара.

ПШЕНИЦА: Уредбом утврђене цене.

ЈЕЧАМ бачки и сремски 490—500.

ЗОБ бачка, сремска и славонска 400—405.

БРАШНО ПШЕНИЧНО: са подручја Дунавске бановине: франко млин, вагон или шлеп без скупног пореза на пословни промет и без врећа: 0гг 0г и грис, 723, 70% просејано хлебно 358, 85% јединачно 382:50, просто непросејано 351, кукурузно просејано 321.

МЕКИЊЕ: са подручја Дунавске бановине франко млин, вагон или шлеп, без скупног пореза на пословни промет и без врећа: пшеничне 200, кукурузне са клицама 150.

ПАСУЉ бачки и сремски бели без врећа 595—600.

Тенденција: непромењена.

Свечани део скупштине Српске православне црквене општине новосадске био је посвећен стогодишњици од рођења великог црквеног добротвора Петра Попадића

У присуству преко 30 чланова одржана је седница Савета Српске православне црквене општине новосадске, којој је претседавао претседник г. Јован Ђулум. Седници су присуствовали протопрезвитер и ставрофор г. Владислав Јанкулов, као најстарији старешина цркве, др. Бошко Ђурђев, касациони судија и потпретседник Црквене општине, др. Милош Петровић, др. Александар Моч, др. Јован Латинчић, др. Радивој Каленић, др. Мића Иванчевић, др. Радушко Илијић и велики број врло угледних трговаца, занатлија и ратара из Новог Сада, Ченеја и Клисе.

У свечаном делу скупштине, који је био посвећен успомени на стогодишњицу од рођења великог црквеног добротвора Петра Попадића, дугогодишњег претседника Црквене општине, прота г. Владислав Јанкулов одржао је говор посвећен тој успомени.

На дневном реду био је предлог буџета за 1941-42 годину и завршни рачуни за 1939-40 буџетску годину. Извршен је избор једнога члана Патроната Српске православне велике гимназије новосадске на смрћу упражњено место протопрезвитера ставрофора Јована Вујина. Од тројице кандидата које је поставио Њ. Св. Патријарх српски Гаврило, изабран је већином гласова протопрезвитер ставрофор г. Јован Степанов, архијерејски намесник старобечејски.

Извршени је, такође, избор 5 стипендиста ученика Средње техничке школе у Новом Саду за питомце Задужбине Луке Миланковића и сестре му Марије Петровић. Од 16 кандидата већином гласова изабрани су: Миленко Ђ. Ђирић, Војислав П. Девић, Александар Ползовић, Богољуб Свет. Енглеа и Живко Летић.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

За пољопривредног секретара Пољопривредне коморе Дунавске бановине Извршни одбор коморе изабрао јје инж. агр. г. Бранислава Милосављевића, помоћног секретара коморе.

Ћирило-методовски хор из Загреба долази у Нови Сад 10 о. м., када ће приредити, у свечаној дворани Спомендома, у 20.30 часова, свој велики духовни концерт. Овим познатим мешовитим хором, који броји око 60 чланова, дириговаће професор г. Борис Комаревски.

БЕЗУСЛОВНО ПОГЛЕДАЈТЕ ДОСАД НЕВИЂЕН СЕНЗАЦИОНАЛАН ФЕБРУАРСКИ ПРОГРАМ у Елит-кавани

На циганском балу у „Слободи" наступио је јавно Јосип Ковач, један од најбољих ученика Музичке школе „Бајић", који је свирао „Легенду" од Вињацког и „Сувенир" од Чачкеца. Овај млади и веома талентовани Циганин одушевио је не само Цигане, него и остале госте на забави, као и присутне музичке стручњаке", који од Ковача врло много очекују.

У Саборној цркви, јуче пре подне, у 11.30 часова, прота г. Тодор Милић венчао је г. Младена-Чичу Гаванског, економа из Србобрана, са гђицом Даром Татарски, ћерком познатог новосадског трговца г. Жарка Татарског. Младенцима су кумовали г. Павле Поповић-Пеција, директор Новосадске изложбе, и г. М. Дунђерски, велепоседник из Србобрана. Девер је био г. Богдан студент права, син г. Дејана и гђе Вере Гавански из Србобрана. После венчања приређен је свечан сватовски ручак у ресторану хотела „Краљица Марија", коме је присуствовао велики број угледних званица.

Удружење правника у Новом Саду, у низу предвиђених предавања у овој години, приређује прво предавање у среду, 5 о. м. Предавач ће бити г. др. Борислав Благојевић, професор Правног факултета у Суботици, о теми „Карактеристике редовног законског реда по војвођанском праву". После предавања биће дискусија. Предавање ће почети тачно у 6.15 часова после подне у дворани Трговинско-индустриске и занатске коморе. Приступ је слободан како члановима тако и гостима.

Најновије новосадске шалајке

Ситно жито, крупан сноп,
Посећујем биоскоп,
Ал реклама увек стара
Од некаквог „Мар"-а —
шалај!

Поведи ме дико, ај
У Матицу, у музеј,
Да разгледам слике разне
И ходнике празне —
шалај!

Шнајдер дика читав сат
Ради газди за инат,
Па прекраја, поред винца,
„Перу Сегединца" —
шалај!

Аб.

После дугог боловања преминуо је у суботу увече, у Загребу, Емил Сикла, директор Аполо д. д. и Штранд д. д. у Новом Саду. Први велики биоскоп у Новом Саду, Аполо, основао је пок. Сикла, који је био и оснивач Аполо д. д. На челу Аполо д. д. и Штранд д. д. пок. Сикла био је од оснивања до смрти. Покојник је био познат као агилан и савестан чиновник. Његови посмртни остаци биће пренесени у Нови Сад. Време сахране још није утврђено. О смрти пок. Сикле одмах је извештена његова ћерка, Јелисавета, удова др. Мирослава Шварца, у Љубљани. Она је телеграм примила у недељу ујутро. Када га је прочитала, њој је позлило и после кратког времена и она је умрла. Смрт пок. Сикле и његове ћерке изазвала је велико саучешће у Новом Саду.

Добротворна задруга Српкиња Новосаткиња одржаће, своје састанке, који су били прекинути због празника, и даље редовно уторником у својим просторијама, Трг Кнегиње Зорке, 20.

Гђа Етушка и г. Радивој Грујић, новинар, уместо венца на одар пок. Емила Сикле, приложили су преко редакције „Дана" хуманом друштву „Кора хлеба и Дечје обданиште" 200 динара.

УСПЕЛИ СНИМЦИ са Свесловенског вечера могу се добити код ФОТО-СТУДИА „Рojал" Трг Ослобођења, 2 (Телефон 41-54)

Неколико веселих група посетилаца прексиноћње Свесловенске вечери
(Снимили фоторепортерске службе ДАНА — Фото студиа Рojал)

АПОЛО

Велики криминални филм

Тајна собе број 111

У гл. ул. Лавар Марија, Јавор Пал, Терж Јене

ОДЕОН

Музичка сензација

Напуљ прошлих времена

У гл. ул. Ема Граматика, Марија Денис

РОЈАЛ

Велики дупли програм

1) **Бели шеик**

Рамон Новаро, Лола Лане

2) **У мрежама гангстера**

Мелвин Даглес, Флоренс Раіс

РЕКС

Приказује своју најбољу веселу комедију

Луцкаста девојка

У гл. ул. Толнаи Каври, Радаи Имре

ПАЛАС КИНО - Поштанска 7

данас приказује премијеру духовите пикантне шлагер комедије

Моја кћи то не ради

Геральдине Кат, Ралф А. Робертс, Е. в. Телман, Л. Карштенс

Градски биоскоп Суботица

ВЕЛИКА САЛА

АЛКАЗАР

ГОРЊА САЛА

Саботажа у Панамском каналу

Чарли Чен

СПОРТ

Пријатељска утакмица по блату у Новом Саду

Војводина је бољом игром победила Јединство са 2:0 (1:0)

Новосадски лигаш није искористио многе шансе пред голом

У недељу по подне, на игралишту „Карађорђе", пред близу 800 гледалаца, одиграна је пријатељска утакмица између два лигаша: новосадске Војводине и београдског Јединства. Новосађани су изнели заслужену победу од 2:0 (1:0),

Војводина је играла без Хаса и Медарића, а Јединство без Живковића. Међутим, њихове замене биле су овог пута задовољавајуће, тако да се ни у једном од тимова није примећивала већа „рупа".

Терен, покривен блатом и делимице малим барицама, није био повољан за игру. Играчи су се доста намучили издржавши по таквом терену 90 минута напорне игре. Било је доста клизања, судара и сличних невоља које су често биле и комичне. Ипак на таквом терену боље су се сналазили домаћи играчи, а нарочито халф Војводине, Симин. Београђани су се прилично тромо кретали и, пошто су видели да је домаћин тим бољи, трудили су се да играју више дефанзивно, у чему су и успели колико због своје солидне уже одбране, толико и због тешког сналажења навале Новосађана пред голом „зелених".

Војводина је кроз целу игру била надмоћна. Судећи по тој игри, т. ј. по игри у пољу, Новосађани су требали да победе барем са још толико голова. Тежак терен, као што је споменуто, ни је дозвољавао да се све замишљене акције спроведу до краја у дело. Блато и вода били су често још веће препреке него ли сам противник. Јединство се борило, као и увек, енергично и оштро,, а одбрана, у којој се Кузманов показао као најбољи човек, издржала је сав терет утакмице. Њој припада велики део заслуге што је Јединство добило свега два гола у своју мрежу. Осим кузманова добро су играли код Јединства и Остоја Симић, Голубовић и Аранђеловић.

Код Војводине цео тим — осим у погледу ефикасности — играо је добро, а појединачно, по игри, истицали су се: Симин, Живковић, Рогић, Михаиловић, Велкер, Черић, Мајтан, и донекле Попеску. Просечно су играли, Марјановић, Јовановић, Слуха и Михољевић.

Добро је судио г. Б. Самарџија.

—o—

У Загребу је одржана скупштина Врховног ногометног савеза

Претседник је г. др. М. Андрејевић, секретар г. К. Хаџи мл., а капитен г. Кика Поповић

Загреб, 3 фебр ара. — У недељу по подне одржана је овде годишња скупштина Врховног ногометног савеза Краљевине Југославије. Рад је протекао у савршеном реду, и сложно. Изабрана је нова управа, у коју су ушли: за претседника г. др. Михаило Андрејевић, за првог потпретседника г. др. Драган Краљевић, за другог потпретседника г. М. Манојловић, за секретаре г. г. Коста Хаџи и Кика Поповић (последњи је изабран и за савезног капитена), за благајнике г. г. Лазаревић и Цувај. У управни одбор су ушли г. г. Шимић, Петек, Трифунац и др.

После скупштине одржаће се седница управе на којој ће се узети у расматрање многи актуелни проблеми нашег футбала.

—o—

Првенствене борбе у Хрватској лиги

Фаворити у Хрватској лиги савладали су своје противнике са великим резултатима

Недељне првенствене утакмице у Хрватске лиге биле су у знаку необично великих победа фаворита. Права киша голова пала је на многим утакмицама, што је још једном потврдило мишљење о несразмери снага међу тамошњим клубовима.

Резултати су били ови:

Загреб: Конкордија—ХАШК 7:1 и Сплит—Железничар 2:1;

Сплит: Хајдук—Грачка 9:0;

Сарајево: САШК—Славија (О) 2:1; и

Вараждин: Грађански—Славија 11:2.

Бата је у Осеку у пријатељској игри савладао Грађанског са 3:1.

Новосадски клизачки клуб није одиграо предвиђену хокеј утакмицу у Београду, са Б[illegible]ом услед рђавог времена.

Дубоко ожалошћени јављамо тужну вест да је наш дугогодишњи директор

Господин Емил Сикла

после дугог боловања преминуо у Загребу.

Његову успомену сачуваћемо са пијететом.

Нови Сад, 3 фебруара 1941.

Аполо д. д.
Нови Сад

Штранд д. д.
Нови Сад

Одличан тон нају плоче

elektroton

Тражите бесплатан каталог

Мали огласи

ЗОРА

витамин-хормон крем за лице — рекорд производње козметике ЗОРА, парфимерија, Нови Сад, Танурџићева палата. Телефон 34-17. (505)

ПАЖЊА МОДИСКИЊАМА

Добро уведена 14 година постојећа модистичка радња услед болести продаје се са целим инвентаром. Озбиљни купци нека се јаве у радњи „МОДЕСЦИЦА", на Булевару Кр. Марије 9. (512)

ГОСПОЂИЦА

са осам разреда гимназије, без матере, без иметка, осам година без намештења, треба канцеларско место. Српкиња. Упитати администрацију. (514)

Полутеретни ауто марке „Фрамо" носивости до 2000 кгр. продаје се. За услове обратити се Штедионици Дунавске бановине, Нови Сад

РЕКЛАМА ЈЕ УВЕК ПОТРЕБНА ЗАТО ОГЛАШУЈТЕ у »Д А Н«-у

Јабучка Југославија гостовала је у Крагујевцу, где ју је победио тамошњи Раднички са 3:1.

Џое Луис је сачувао шампионат победивши Кларенс Бармана у петој рунди нок-аутом.

Љубљанска Илирија освојила је првенство Југославије у Хокеју на леду. Љубљанци су у финалу победили Вараждинце са 10:0, а Палићане са 13:1.

Власник за ДАН д. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I. 9
Ротациона штампа: ДАН д. д. штампарско-издавачко предузеће Краља Александра 7